

**Declarația CCBE privind echilibrul dintre securitate și justiție
în legislația antiteroristă**

Consiliul Barourilor și Societăților de Drept din Europa (CCBE), care prin intermediul Barourilor și al Societăților de Drept naționale din statele membre ale Uniunii Europene și ale Spațiului Economic European reprezintă peste 700.000 de avocați europeni, condamnă terorismul sub orice formă. Terorismul trebuie prevenit și combătut la nivel național, european și internațional cu determinare fermă și prin statul de drept.

CCBE ar dori să sublinieze în același timp că este datoria tuturor guvernelor să păstreze și să promoveze drepturile și libertățile fundamentale, precum și statul de drept, care sunt fundamentele societăților democratice. Subminarea acestor valori fundamentale ar conduce în direcția dorită de cei care au scopul de a distruge democrația prin folosirea violenței în forma sa cea mai inumană.

CCBE recunoaște că poate fi dificil să se găsească un echilibru între asigurarea securității publice, pe de o parte, și menținerea drepturilor omului și a libertăților civile, pe de altă parte. Cu toate acestea, CCBE este ferm convins că atât securitatea, cât și drepturile omului pot coexista pe deplin și sunt absolut necesare pentru prevenirea și combaterea terorismului.

CCBE salută inițiativele și declarațiile adoptate în cadrul diferitelor foruri internaționale pe această temă - în special, Parlamentul European, Consiliul Europei, Consiliul de Securitate al ONU și Adunarea Generală și Oficiul Înaltului Comisar ONU pentru Drepturile Omului - toate acestea subliniază necesitatea de a găsi un echilibru adecvat între preocupările legitime privind securitatea națională și protecția libertăților fundamentale.¹

CCBE consideră că Convenția Europeană a Drepturilor Omului s-a dovedit a fi un instrument eficient și echitabil pentru menținerea unui echilibru corespunzător în contextul european. Atât tratatul, cât și jurisprudența au contribuit la menținerea și dezvoltarea statului de drept și a sistemului european de protecție a drepturilor omului. CCBE va sprijini pe deplin eforturile de îmbunătățire a funcționării actualului sistem european, inclusiv prin consolidarea sprijinului politic pentru continuarea aplicării acestuia.

Cu toate acestea, CCBE este profund îngrijorat de tendința crescândă din Europa de a combate terorismul prin propunerea și adoptarea legislației de la caz la caz după fiecare atac terorist. Această legislație are adesea o calitate îndoielnică și are consecințe asupra pilonilor civilizației și valorilor europene. Trebuie să amintim că este necesar să fim fermi nu numai în ceea ce privește criminalitatea / terorismul, ci și cauzele acestuia.

În ceea ce privește legislația la nivelul UE, CCBE și-a exprimat deja temerile serioase cu privire la mai multe inițiative. De exemplu, Directiva 2001/97/CE privind spălarea banilor, consolidată prin cea de-a treia Directivă recentă privind spălarea banilor, a avut un impact puternic asupra relației dintre avocat și client prin impunerea unor obligații de raportare avocatului, care nu numai că subminează dreptul unui client de a se consulta cu un avocat în mod confidențial, dar și încalcă

¹ A se vedea referințele de la pagina 2.

Traducere din limba engleză

independența avocaților europeni fără niciun temei sau dovadă că acest lucru va conduce la influențe semnificative în lupta împotriva spălării banilor și a terorismului. Recentul mandat european de arestare (Decizia-cadru 2002/584 / JAI) ilustrează, de asemenea, modul în care a fost introdusă legislația înainte de convenirea garanțiilor necesare pentru suspecți și inculpați. Mai recent, actualul proiect de decizie-cadru a Consiliului (ultima versiune: 11510/05) privind păstrarea datelor nu stabilește garanții suficiente pentru dreptul la protecția datelor cu caracter personal și respectarea vieții private și a confidențialității. În schimb, subliniază necesitatea prevenirii și urmăririi infracțiunilor penale, inclusiv a terorismului. CCBE constată cu satisfacție că, în rezoluția sa din 27 septembrie 2005, Parlamentul European a respins această inițiativă din cauza faptului că încalcă, printre altele, dreptul la viața privată și la viața de familie, după cum se prevede în articolul 8 al Convenției Europene a Drepturilor Omului.² Din perspectiva profesiei juridice, proiectul de decizie-cadru este foarte problematic în ceea ce privește confidențialitatea relației avocat-client și protecția secretului profesional.

CCBE consideră că adoptarea pur și simplu a unei legislații noi și mai restrictive nu va rezolva, în sine, cauzele fundamentale ale terorismului și nu va conduce în mod necesar la creșterea securității. Dimpotrivă, mai multe legi adoptate pentru a convinge opinia publică că guvernul este activ va avea ca efect creșterea nesiguranței prin subminarea drepturilor cetățenilor.

În consecință, CCBE îndeamnă statele membre și instituțiile europene să-și respecte pe deplin obligațiile legale europene și internaționale de a susține drepturile omului în toate acțiunile acestora împotriva terorismului, pentru a asigura securitatea prin protecția crucială a drepturilor omului și a statului de drept.

Referințe la declarațiile și inițiativele

adoptate de instituțiile și organismele internaționale

Parlamentul European:

Recomandarea adresată Consiliului European și Consiliului privind atacurile teroriste: prevenirea, pregătirea și răspunsul (2005/2043 (INI)):

Para. C: *"[...] lupta împotriva terorismului, fie ca răspuns la atacurile teroriste sau nu, trebuie să includă întotdeauna protecția drepturilor omului și respectarea libertăților fundamentale, un element esențial și simbol al identității instituțiilor noastre și [...] orice legislație de urgență trebuie să fie în conformitate cu respectarea drepturilor omului, a libertăților fundamentale și a cerințelor privind protecția datelor".*

² Rezoluția legislativă a Parlamentului European din 27 septembrie 2005 privind inițiativa Republicii Franceze, Irlandei, Regatului Suediei și Regatului Unit al Marii Britanii pentru un proiect de decizie-cadru privind păstrarea datelor prelucrate și stocate în legătură cu furnizarea de servicii de comunicații electronice destinate publicului sau a datelor privind rețelele publice de comunicații în scopul prevenirii, cercetării, depistării și urmăririi criminalității și infracțiunilor penale, inclusiv a terorismului (8958/2004 - C6-0198 / 2004 - 2004/0813 (CNS)).

Traducere din limba engleză

Recomandarea din 7 iunie 2005 către Consiliul European și Consiliu privind Planul de acțiune al UE împotriva terorismului (2004/2214 (INI)):

Para. A: *"întrucât drepturile omului nu sunt negociabile, sunt indivizibile și netransferabile, iar cea mai importantă sarcină a democrației este protejarea libertății și a drepturilor fundamentale ale cetățenilor, în contextul susținerii luptei împotriva terorismului, nu ar trebui elaborată nicio legislație care ar putea avea consecințe care să contravină acestui obiectiv "*

Para. O: *"[...] numai democrația și respectul absolut al drepturilor omului și al libertăților fundamentale pot garanta un răspuns european eficient în lupta împotriva terorismului";*

Liniile directoare din 11 iulie 2002 ale Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei privind drepturile omului și lupta împotriva terorismului:

"(...) nu este doar posibilă, ci și absolut necesară, lupta împotriva terorismului, respectând în același timp drepturile omului, statul de drept și, după caz, dreptul umanitar internațional".

Rezoluția 1456 (2003) a Consiliului de Securitate al ONU:

Para. 6: *"Statele trebuie să se asigure că orice măsură luată pentru a combate terorismul respectă toate obligațiile care le revin în temeiul dreptului internațional și trebuie să adopte astfel de măsuri în conformitate cu dreptul internațional, în special dreptul internațional în materie de drepturile omului, dreptul refugiaților și dreptul umanitar".*

Rezoluția Adunării Generale a ONU 58/187 (2003):

Rezoluția Adunării Generale a ONU 58/187 (2003): 2 Rezoluția legislativă a Parlamentului European din 27 septembrie 2005 privind inițiativa Republicii Franceze,

Irlandei, Regatului Suediei și Regatului Unit pentru un proiect de decizie-cadru privind păstrarea datelor prelucrate și stocate în legătură cu furnizarea de servicii de comunicații electronice destinate publicului sau cu date privind rețelele publice de comunicații în scopul prevenirii, investigării, depistării și urmărirea penală a infracțiunilor și a infracțiunilor, inclusiv a terorismului (8958/2004 - C6-0198 / 2004 - 2004/0813 (CNS)).

Para. 1: *"Reafirmă faptul că statele trebuie să se asigure că orice măsură luată pentru combaterea terorismului respectă obligațiile care le revin în temeiul dreptului internațional, în special dreptul internațional în materie de drepturile omului, dreptul refugiaților și dreptul umanitar;".*

Para. 8: *"încurajează statele, în contextul luptei împotriva terorismului, să ia în considerare rezoluțiile și deciziile relevante ale Națiunilor Unite privind drepturile omului și le încurajează să ia în considerare recomandările procedurilor și mecanismelor speciale ale Comisiei pentru Drepturile Omului și comentariile și punctele de vedere relevante ale Organelor Națiunilor Unite pentru drepturile omului; ".*

Traducere din limba engleză

Oficiul Înaltului Comisar ONU pentru Drepturile Omului (OHCHR):

Compendiu de jurisprudență al Organizației Națiunilor Unite și al organizațiilor regionale privind protecția drepturilor omului în combaterea terorismului. (Actualizat și publicat periodic)

Protecția drepturilor omului și a libertăților fundamentale în combaterea terorismului - Raportul Secretarului General (22/09/2005)

Raportul domnului Martin Scheinin, raportor special al Comisiei pentru drepturile omului privind promovarea și protecția drepturilor omului și a libertăților fundamentale în combaterea terorismului (21/09/2005)

Drepturile omului și terorismul, Raportul Secretarului General". (01/09/2005)

Protejarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale în combaterea terorismului, Raportul Secretarului General. (22/09/2005)

Probleme specifice privind drepturile omului: noi priorități, în special terorismul și combaterea terorismului, Raportul final al raportorului special, Kalliopi K. Koufa (25/06/2004).